

ANSÖKAN OM STÄMNING

- Till:** Södertörns tingsrätt (mål nr FT 21952-21)
- Kärande:** Dennis Ivarsson, 1890128-3997 (bilaga B)
Lingvägen 177, 123 61, Farsta
Tfn: 070 – 242 97 60
E-post: ivarsson.dennis@gmail.com
- Svarande:** Färdtjänsten, Region Stockholm, 232100-0016
- Forum:** Konsumentforum utifrån folkbokföringsadress,
även utifrån hemadress
angiven i färdtjänstbeslut om arbetsresor.
- Saken:** Fordran och skadestånd.

Ansökningsavgift är inbetalad den 15 december 2021 (se bilaga. A)

YRKANDEN

Färdtjänst som inte har kunnat nyttjas

1. Dennis Ivarsson yrkar att Färdtjänsten, Region Stockholm (nedan Svaranden) ska förpliktigas att till Dennis Ivarsson betala ett kapitalbelopp om totalt 5 550 (femtusenfemhundrafemtio) kr. På beloppet ska dröjsmålsränta påföras enligt räntelagen, 30 dagar från och med dagen då svaromål i detta mål inkommer, till dess full betalning har skett.
2. För det fall yrkandet i punkten ovan inte vinner bifall, yrkar Dennis Ivarsson i andra hand att Svaranden ska förpliktigas att till Dennis Ivarsson betala ett kapitalbelopp som domstolen finner skäligt. På beloppet ska dröjsmålsränta likaledes påföras enligt vad domstolen finner skäligt.

Kränkningersättning

3. Dennis Ivarsson yrkar att svaranden ska förpliktigas att till Dennis Ivarsson betala kränkningersättning om totalt 7 700 (sjutusensjuhundra) kr. På beloppet ska dröjsmålsränta påföras enligt räntelagen, 30 dagar från och med dagen då svaromål i detta mål inkommer, till dess full betalning har skett.
4. För det fall yrkandet i punkten ovan inte vinner bifall, yrkar Dennis Ivarsson i andra hand att Svaranden ska förpliktigas att till Dennis Ivarsson betala kränkningersättning med ett belopp som domstolen finner skäligt. På beloppet ska dröjsmålsränta likaledes påföras enligt vad domstolen finner skäligt.

Handläggning, tredskodom och rättegångskostnader

5. Sekretess begärs för bilaga F, sammanställning av Dennis Ivarssons *fritidsresor*, då handlingen innehåller ett stort antal uppgifter om Dennis Ivarssons resor och rörelser i stan. Uppgifterna är av mycket integritetsnära karaktär.
6. Det begärs särskilt att stämning utfärdas med föreläggande att tingsrätten kommer att meddela tredskodom vid uteblivet svaromål.
7. Dennis Ivarsson yrkar ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som kommer att preciseras senare.

BAKGRUND

Dennis Ivarssons färdtjänst och arbetsresor

8. Dennis Ivarsson har en grav synnedsättning, har ledarhund och är därför beviljad Färdtjänst. Inom ramen för beslutet om färdtjänst är han därtill beviljad arbetsresor till och från sin arbetsplats i Danderyd, där han arbetar som jurist. Arbetsresor har hittills beviljats Dennis Ivarsson halvårsvis. Dennis Ivarsson har beviljats arbetsresor för perioden 2021-07-01 till och med 2021-12-31. Målet rör endast beslutet för sistnämnda period.
9. Såsom ska utvecklas nedan, har all Dennis Ivarssons färdtjänst inklusive arbetsresor nu spärrats, enbart på grund av allt för omfattande användning av just *fritidsresor*. I ett generellt beslut om färdtjänst, tilldelas resenären ett visst antal resor av just typen *fritidsresor*. I samband med beslut om arbetsresor, tilldelas ytterligare resor i form av s.k. arbetsresor. Den som har ett beslut om färdtjänst och därtill arbetsresor, har således ett bestämt antal *fritidsresor* att nyttja, därutöver ett bestämt antal *arbetsresor* att nyttja.

Hur färdtjänst i region Stockholm bokas

10. Färdtjänst bokas via appen Stockholms färdtjänst genom inloggning med Bank-ID. Den historik som finns tillgänglig i appen, består endast av en lista över tidigare genomförda resor, ca 6 månader bakåt i tiden. Appen innehåller inte någon översikt över antalet gjorda resor eller huruvida dessa resor har räknats som s.k. fritidsresor eller arbetsresor. Såvitt gäller arbetsresor har Dennis Ivarsson under senaste året bokat dessa till och från sin arbetsplatsadress, ca 30-40 minuter innan själva resan har påbörjats.

Sakomständigheter och händelseförlopp

11. Måndagen den 13 december 2021 loggade Dennis Ivarsson in i färdtjänstappen med Bank-ID ca 06.50 för att boka arbetsresa. Ett felmeddelande med ordalydelsen ”något gick fel” dök upp på skärmen. Felmeddelandet gick att klicka bort, men dök upp överallt i appen och det gick inte att boka någon färdtjänstresa den morgonen eller därefter. Dennis Ivarsson ringde kundtjänst för färdtjänsten och fick beskedet att han låg ”hundra resor minus” och att det kunde bero på att den senaste tilldelningen av arbetsresor, av någon anledning inte hade lagts in i systemet.
12. I senare kontakter med kundtjänst har framkommit att Dennis Ivarsson har använt 100st fritidsresor utöver vad den årliga tilldelningen medger, det är därför hans färdtjänst har spärrats. Se historik över Dennis Ivarssons fritidsresor med färdtjänst under år 2021 i bilaga F.

Närmare om Dennis Ivarssons beslut om arbetsresor och nyttjande av färdtjänst

13. Dennis Ivarsson har ett generellt beslut om färdtjänst som gäller till och med den 31 mars 2023 (se bilaga D).
14. **Anledningen till att Dennis Ivarsson är beviljad färdtjänst**, är beroende av färdtjänst och måste kunna lita på färdtjänsten för att kunna ha en fungerande vardag, är väsentlig i detta mål. Anledningen framgår tydligt av de rekvisit som måste vara uppfyllda enligt följande i 7 § färdtjänstlagen (lag 1997:736 om färdtjänst). ”Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel”.
15. **I Dennis Ivarssons senaste beslut** (se bilaga E), är han beviljad *arbetsresor* för att ta sig till- och från sin arbetsplats med 10 resor per vecka, samtliga veckor under perioden. Antalet *arbetsresor* för Dennis Ivarsson, har alltså enligt nyssnämnda beslut, varit beviljat på så vis att antalet arbetsresor aldrig kan påverkas av Dennis Ivarssons *fritidsresor*.
16. **Av bifogat underlag för Dennis Ivarssons utförda fritidsresor**, samt beslut om *arbetsresor*, framgår i korthet följande; Totalt antal utförda *fritidsresor* 2021-01-01-2021-12-12: 344st. Av beslut om *arbetsresor* januari – juni 2021 framgår att: Kvarvarande resor är 347 per den 2021-01-14. Av beslut om *arbetsresor* juli – december 2021 framgår att: Kvarvarande resor är 316 per den 2021-06-01.
17. **Tillgängliga handlingars uppgifter** om antal *fritidsresor* och *arbetsresor*, hänger inte ihop och är helt oberoende av varandra. Detta står klart eftersom underlaget för utförda *fritidsresor* tydligt visar att Dennis Ivarsson har

genomfört 129 *fritidsresor* från och med den 1 januari till och med den 1 juni 2021. Av beslutet om arbetsresor framgår att Dennis Ivarsson endast har genomfört 31 *arbetsresor* (347-316 = 31) mellan den 14 januari till och med den 1 juni 2021.

Närmare om betydelsen av att kunna lita på färdtjänsten för en fungerande vardag och ett fungerande liv

18. **Beträffande färdtjänstresenärers befogade tillit**, ska framhållas att följande formulering fanns med i den ursprungliga versionen av färdtjänstlagen, vilken dock senare togs bort; ” Om den sökande kan tillgodose sitt transportbehov på annat sätt, behöver tillstånd dock inte meddelas” (se prop. 1996/97:115 s. 7).
19. **Vikten av- och syftet med färdtjänst**, framgår även enligt följande väsentliga delar ur lagens förarbeten och senare juridisk litteratur; Otillgängligheter, även i den yttre miljön kring exempelvis bussar och dylika färdmedel ska beaktas (se prop. 1996/97:115 s. 51). Färdtjänsten har traditionellt alltid varit ämnad för exempelvis personer som ser så pass dåligt att de inte kan färdas riskfritt i den allmänna kollektivtrafiken. Det framgår av förarbetena, där det uttalas att det alltid kommer att finnas ett antal personer med funktionsnedsättningar, som måste färdas i specialanpassade fordon, eller vanliga taxibilar. Detta oavsett tillgängligheten i kollektivtrafiken (a.s. 78). Att färdtjänst å andra sidan inte beviljas för kortvariga fysiska funktionshinder till följd av olyckor, är sedan länge fastslaget genom RÅ 2007 rev. 27.
20. **Vad ”väsentliga svårigheter” innebär**, har exempelvis uttryckts i RÅ 2008 ref. 88 så att när det inte ”rimligtvis kan begäras” av en person att denne ska kunna förflytta sig på egen hand. Kammarrätten i Jönköping beviljade den 29 april 2021 färdtjänst för en man med kraftiga försämringar i gula fläcken pga. stora problem med avståndsbedömning och därmed stor fallrisk, mål nr 4207-20. Kammarrätten i Stockholm biföll den 18 november 2019, med medhåll av färdtjänstnämnden, färdtjänst på grund av försämrad syn, mål nr 6480-19.

UTVECKLING AV GRUNDER

Kompensation för beviljad färdtjänst som inte har kunnat nyttjas

21. **Förstahandsgrund; Ansvar på kontraktuella grunder** - Som grund för yrkandet i punkt 1 ovan, åberopas i första hand rätt till ersättning på kontraktuella grunder, det vill säga därför att beslutet om beviljade

arbetsresor innebär att ett avtalsförhållande föreligger. Avtalsförhållandet får anses föreligga i förhållande till Region Stockholm (Svaranden) med ovan angivet organisationsnummer, då Region Stockholm hittills har angivits på Dennis Ivarssons samtliga beslut om arbetsresor hittills. I vart fall finns ingen annan myndighet/entitet angiven på något av besluten. Såsom avtalspart är svaranden ansvarig för samtliga skyldigheter och krav som kan tänkas uppstå med anledning av utförande av färdtjänst för Dennis Ivarssons räkning i enlighet med meddelade beslut.

22. Följande allmänna förutsättningar åberopas för yrkad rätt till ersättning på avtalsrättslig grund;
- a) **Konsumentförhållande** - Dennis Ivarsson ska anses inta partsställning så som konsument i avtalsförhållandet gentemot Svaranden. Dennis Ivarsson har beviljats färdtjänst, såväl *fritidsresor* som *arbetsresor* i egenskap av privatperson. En privatperson anses som huvudregel också befinna sig i stort underläge i händelse av tvist med myndighet, vilket talar för att ett konsumentförhållande föreligger.
  - b) **Den avtalsrättsliga prestationen** får anses klart och tydligt angiven i Beslutet om *arbetsresor*. Prestationen som ska fullgöras av Svaranden består av att tillhandahålla Dennis Ivarsson 10 *arbetsresor* per vecka, från och med den 1 juli 2021 till och med den 31 december 2021. Någon motprestation eller förpliktelse för Dennis Ivarsson i övrigt i utbyte mot *arbetsresor*, finns inte angivna i Beslutet. Beslutet utgör således ensamt det fullständiga avtalsinnehållet parterna emellan. Därmed finns inget utrymme att på avtalsrättslig grund neka Dennis Ivarsson hans beviljade *arbetsresor*.
  - c) **Färdtjänst erhålls mot viss betalning.** Liksom flertalet andra rättigheter i samhället; bl.a. förskola och högskolestudier, tillhandahålls färdtjänst mot en mindre "egenavgift" per genomförd taxiresa. Egenavgift erläggs både för *fritidsresor* och *arbetsresor*. Frågor om avtalsförhållande samt till buds stående kompensationsmöjligheter har prövats av Högsta domstolen, både i fråga om dagisplats och högskolestudier. Inslaget av betalning från brukare av färdtjänst, talar därför för att även brukare av färdtjänst ska ha rätt till de kompensationsmöjligheter som följer av avtalslagen, avtalsrättsliga principer i konsumentförhållanden och den allmänna avtalsrätten i allmänhet. Behovet av sådana kompensationsmöjligheter och rimligheten i en sådan ordning, blir särskilt tydlig, eftersom brukare inte har några andra lagreglerade kompensationsmöjligheter knutna till sitt färdtjänstillstånd, om den utlovade färdtjänsten inte levereras på sätt som utlovas.

- d) **Rätt till fullgörelse av parternas avtal** föreligger enligt principen *pacta sunt servanda*. För det fall fullgörelse inte längre kan åstadkommas såsom avtalet föreskriver, ska avtalsparten kompenseras ekonomiskt med ett värde motsvarande det marknadsmässiga värdet för den aktuella avtals prestationen. Principen *pacta sunt servanda* innebär rätt till fullgörelse. Eftersom det inte är frågan om skadestånd, finns inte heller några krav på åtgärder från Dennis Ivarssons sida för att erhålla det yrkade kapitalbeloppet.
- e) **Fullgörelse av prestation** kan inte längre utföras enligt parternas avtal, eftersom tiden för de beviljade *arbetsresorna* kommer att vara passerad i och med inträdet i det kommande året 2022. Därför yrkas att Svaranden ska förpliktas fullgöra avtalet med Dennis Ivarsson genom att erlægga yrkat belopp enligt punkt 1 eller 2 ovan. Det yrkade beloppet motsvarar en genomsnittlig kostnad för taxiresor till- och från Dennis Ivarssons arbetsplats, för den tid som återstod av den beviljade perioden. Det yrkade beloppet motsvarar således ett genomsnittligt värde av taxiresor för varje vardag från och med den 13 december 2021 till och med den 31 december 2021.
- f) **Fordran med skyldighet att betala** det yrkade beloppet i punkten 1 ovan för svaranden, ska anses ha uppstått den 13 december 2021, i och med att Dennis Ivarsson fick kännedom om att hans kvarstående *arbetsresor* hade spärrats. Såväl utifrån kontraktuella som utomkontraktuella grunder.

23. **Rätt till fullgörelse görs även gällande enligt allmänna köprättsliga principer.** Dennis Ivarsson ska som ovan nämnts betraktas såsom konsument i avtalsförhållandet gentemot Svaranden. Därvid aktualiseras konsumenträttsliga principer om fullgörelse och rätt till kompensation. Beträffande rätten att beställa färdtjänst och för möjligheter till kompensation, får konsumenttjänstlagen anses ligga närmast till hands. I vart fall ska bestämmelserna till skydd för konsumenter i samband med köp, tjänster och övriga sammanhang anses analogt tillämpliga. I sista hand ska köplagens bestämmelser om rätt till fullgörelse eller kompensation för utebliven eller omintetgjord möjlighet till fullgörelse anses direkt eller analogt tillämpliga i parternas avtalsförhållande. Nu nämnda köprättsliga regler och principer åberopas liksom ovan principen om *pacta sunt servanda* som grund för rätt till fullgörelse, utan krav på någon form av kompensatoriska åtgärder från Dennis Ivarssons sida.
24. **Väsentligt avtalsbrott föreligger** och berättigar Dennis Ivarsson till skadestånd på kontraktuella grunder. Det väsentliga avtalsbrottet består i att Svaranden i sitt system har spärrat Dennis Ivarssons möjligheter att beställa arbetsresor, utan stöd i parternas avtal. Avtals prestationen att tillhandahålla arbetsresor, framgår såsom ovan har redovisats klart och tydligt i beslutet.

Såsom också har redovisats spärrades all användning av Dennis Ivarssons färdtjänst, på grund av för många gjorda *fritidsresor*. *Fritidsresor* och *arbetsresor* är helt åtskilda inom färdtjänsten i region Stockholm. Ingenting i parternas avtalsförhållande ger stöd för att användningen eller antalet *fritidsresor* tillåts påverka rätten till- eller möjligheten att använda beviljade *arbetsresor*. I Beslutet anges ingenting som antyder att rätten till de beviljade *arbetsresorna*, på något sätt kan påverkas av användningen av *fritidsresor*. Svaranden har hindrat Dennis Ivarsson från att använda sina beviljade arbetsresor på grund av för många utförda *fritidsresor* (se under *Bakgrund* ovan). Svaranden har därmed gjort sig skyldig till väsentligt avtalsbrott och ska därför utge skadestånd med yrkat belopp enligt punkt 1 eller 2 ovan.

25. **Obefogad hävning** av avtalet om arbetsresor och därmed rätt till kompensation åberopas, för det fall rätt till fullgörelse eller skadestånd enligt ovan åberopade grunder inte anses föreligga. Oavsett om avtalet om *arbetsresor* anses vara förlängt, eller helt förnyat genom varje nytt beslut om ytterligare tilldelning av *arbetsresor*, måste spärrning av utnyttjande av ett gällande beslut om *arbetsresor*, betraktas som en hävning av ett pågående avtal. Enligt uppgifter hittills från kundservice beror spärren av *arbetsresor* helt och hållet på att Dennis Ivarsson har genomfört fler fritidsresor än han har varit tilldelad. Såsom redovisats ovan är besluten om *fritidsresor* och *arbetsresor* av helt olika slag. De olika sorternas beslut har inget med varandra att göra. Inte heller är Dennis Ivarssons färdtjänsttillstånd påverkat. Därmed har Svaranden inte haft något stöd i parternas avtal, eller i övrigt godtagbara skäl, för att spärra Dennis Ivarssons tillgång till kvarvarande *arbetsresor*. Hävningen har därmed varit obefogad och Dennis Ivarsson har därmed rätt till skadestånd med yrkat belopp enligt punkten 1 eller 2 ovan.
26. **Rätt till skadestånd och eller kompensation i övrigt föreligger på grund av oskäligt avtalsvillkor.** För det fall rätt till kompensation enligt ovan inte anses föreligga, måste Svarandens åtgärd att helt spärra kvarvarande *arbetsresor*, med hänvisning för stort antal genomförda *fritidsresor* såsom ovan har redovisats, anses utgöra ett oskäligt avtalsvillkor i konsumentförhållande. I vart fall enligt 36 § avtalslagen. Därmed föreligger rätt till ersättning med yrkat belopp enligt punkten 1 eller 2 ovan; antingen rätt till fullgörelse, skadestånd på grund av väsentligt avtalsbrott, eller skadestånd på grund av obefogad hävning,
27. **Andrahandsgrund – Ansvar på utomkontraktuella grunder** - Som grund för yrkandet i punkt 1 eller 2 ovan, åberopas i andra hand att Dennis Ivarsson i vart fall inte har kunnat nyttja sitt beslut om ett bestämt antal arbetsresor per vecka. Såsom ovan har redovisats har Dennis Ivarsson varken fått någon som helst förvarning, eller kunnat tillgodogöra sig någon kunskap om att hans *arbetsresor* skulle spärras, med hänvisning till antalet genomförda *fritidsresor*. Dennis Ivarsson har haft befogad tillit till att han

per den 1 juni 2021 enligt uppgift från senaste beslutet, har haft 316st *arbetsresor* kvar att använda. Dennis Ivarsson har varken genomfört 316 *arbetsresor* eller för den delen *fritidsresor* efter den 1 juni 2021. Spärren av *arbetsresor* har därför varit helt obefogad. Såsom har redovisats ovan kan fullgörelse av beslutet om *arbetsresor* inte genomföras efter den 31 december 2021. Dennis Ivarsson har därför rätt till kompensation enligt yrkat belopp enligt punkten 1 eller 2 ovan, då han inte har kunnat utnyttja sitt myndighetsbeslut.

Kränkningersättning

28. **Förstahandsgrund; Ansvar för kränkningersättning på kontraktuella principiella grunder** - Som grund för yrkandet i punkt 3 eller 4 ovan, åberopas i första hand rätt till ersättning på kontraktuell grund, det vill säga därför att beslutet om beviljade arbetsresor innebär att ett avtalsförhållande föreligger.
29. Myndigheter som tillhandahåller färdtjänst har ett stort ansvar för att personer med funktionshinder ska kunna ha en fungerande vardag och delta i samhället i så stor utsträckning som möjligt. Ledorden stavas *tillit* och *beroende*. Dennis Ivarsson måste kunna lita på färdtjänsten, därför att han till följd av sin grava synnedläggelse är beroende av den. Han har kunnat åka till ett kvalificerat arbete som jurist varje dag, tack vare att han har beviljats *arbetsresor*.
30. Av de allmänna avtalsrättsliga principerna märks här främst *tillitsprincipen* och *lojalitetsprincipen*. Svarandens avsiktliga eller oavsiktliga sätt att använda Dennis Ivarssons *fritidsresor* som en ”av- och på-knapp” för hans *arbetsresor*, måste enligt vad som har redovisats ovan utgöra ett tydligt brott mot dessa båda principer. Oavsett bifall eller avslag till det yrkade beloppet enligt punkten 1 eller 2 ovan på kontraktsträttsliga grunder, ska Dennis Ivarsson anses berättigad till yrkat belopp enligt punkten 3 eller 4 ovan för kränkning utifrån dessa avtalsrättsliga principer.
31. Som grund för yrkandet i punkt 3 eller 4 ovan, åberopas i andra hand att Dennis Ivarsson i vart fall inte har kunnat nyttja sitt beslut om ett bestämt antal arbetsresor per vecka. Svaranden har avsiktligt eller oavsiktligt använt Dennis Ivarssons *fritidsresor* som en ”av- och på-knapp” för hans kvarvarande *arbetsresor*. Detta har varit helt obefogat och står i skarp kontrast till *tillit* och Dennis Ivarssons beroendesituation som fordrar lojal eller om man så vill, en förutsebar tillämpning av beslutet om *arbetsresor*. Oavsett bifall eller avslag till det yrkade beloppet enligt punkten 1 eller 2 ovan på utomkontraktuella grunder, ska Dennis Ivarsson anses berättigad till yrkat belopp enligt punkten 3 eller 4 ovan för kränkning utifrån principerna om förutsebarhet och lojalitet, som måste följas, även av myndigheter på utomkontraktuell grund.

Farsta den 4 januari 2022

Dennis Ivarsson
Jur. kand.
Tingsmeriterad.

BILAGOR

- A. **Ansökningsavgift** - Kvitto med nr 50260152 avseende ansökningsavgift för FT-mål á 900 kr, betalning genomförd den 15 december 2021.
- B. **Personbevis** för Dennis Ivarsson, 890128-3997.
- C. **Beslut om extra tilldelning av arbetsresor 14 januari 2021** – Av beslutet framgår väsentligen att tilldelningen är giltig: 2021-01-04 till 2021-06-30, samt antal resor: 10/vecka. Kvarvarande resor är 347 per den 2021-01-14.
- D. **Beslut om förändring av färdtjänstillstånd 26 februari 2021** – Av beslutet framgår väsentligen att färdtjänstillståndet gäller torn 2023-03-31, samt berättigad att ta med ledarhund/servicehund.
- E. **Beslut om extra tilldelning av arbetsresor 1 juni 2021** – Av beslutet framgår väsentligen att tilldelningen är giltig: 2021-07-01 till 2022-01-01, samt antal resor: 10/vecka. Kvarvarande resor är 316 per den 2021-06-01.
- F. **Antal genomförda fritidsresor 2021-01-01-2021-12-12**. Antal genomförda *fritidsresor*: 344st. Antal genomförda fritidsresor per den 1 juni 2021: 129st. Antal genomförda resor från och med 1 juni 2021 till och med den 12 december 2021: 215st.